

UTDRAG

AF

PROTOKOLLET

VID

TEOSOFISKA SAMFUNDETS

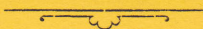
SKANDINAVISKA SEKTIONS

SJUNDE ARSMÖTE

I

KÖBENHAVN

DEN 18 OCH 19 MAJ 1902

NORRTELJE

NORRTELJE TIDNINGSBOKTRYCKERI 1902.

*Utdrag af protokoll, førdt ved
Teosofiska Samfundets Skandina-
viska sektionens sjunde årsmöte i
Köbenhavn år 1902.*

Närvarande:

från Stockholmslogen — — — —	7	medlemmar
» Göteborgslogen — — — —	11	»
» Lunds loge — — — —	9	»
» Örebrologen K. V. — — — —	1	»
» Upsalalogen — — — —	1	»
» logen Bäfrast — — — —	1	»
» Sundsvallslogen — — — —	2	»
» Det Norske Teosofiske Samfund	5	»
» Köbenhavnslogen — — — —	38	»
» logen Eirène — — — —	15	»
fristående — — — —	5	»
	Summa 95	»

Den 18 Maj.

§ 1.

Öppnades mötet kl. 9,15 f. m. å Koncertpalaiset af den af sektionens styrelse förordnade tjänstförrättande generalsekretären, intendenten A. Zettersten.

§ 2.

Köbenhavnslogens ordförande Herr H. Thaning höll der efter en högstämd pingstbetraktelse.

§ 3.

Utsågs till ordförande vid årsmötet direktören P. E. Liljestrand samt till vice ordförande toldkontrollör H. Thaning och Cand. fil. Rich. Eriksen. Till mötets sekreterare utsågos undertecknade.

§ 4.

Vid upprop anmälde sig såsom närvarande de medlemmar, hvilka här ofvan i nämnda egenskap finnas angifna, dock med undantag af Fru Eva Knös, Herr A. Knös, Herr F. Krebs och Herr E. Siemsen, hvilka först sedermera under förhandlingarnas gång tillstädeskommo. — — — — —

§ 6.

Föredrog t. f. generalsekreteraren berättelsen för det gångna arbetsåret, så lydande:

Årsberättelse.

Det år som förflutit, sedan sektionen senast var samlad till möte, har i stort sedt varit ett lugnt och lyckosamt år för den teosofiska rörelsen. Inga svårare förluster ha drabbat vår organisation och samfundet i sin helhet har varit befriadt från våldsamma skakningar och åtnjutit samma fasta och kloka ledning som tillföre. Också kan arbetsresultatet i de olika län. derna betecknas som framgångsrikt.

Medlemmar.

Så äfven inom vår sektion där tillslutningen varit ganska afsevärd, i det att 76 nya medlemmar inträdt i sektionen. Ingenstädes har emellertid tillslutningen varit större än i Köbenhavn, hvilket ju löftesrikt borgar för ett fortsatt framgångsrikt arbete på denna plats.

[Det kan i samband härmed nämnas, att den i matrikeln senast inskrifne medlemmen bär numret 1001. Det första tusentalet är således fylldt, och det andra påbörjadt. Visserligen är det nu långt ifrån att sektionen äger så många medlemmar som härmed angifves, ty antalet medlemmar är knappt mer än hälften, men de anförda numren visa dock, huru många teosofien kunnat vinna som anhängare åtminstone för en tid. Resultatet kan ju knappast kallas synnerligen storartadt, då det utgör frukten af 13 års sträfvan, men man må dock betänka att en rörelse, sådan som den teosofiska, strängt taget icke mätes med några siffror, ty den kan aldrig angifvas genom bestämda gränslinier af något slag.]

En noggrann tillämpning af de nya stadgebestämmelserna beträffande årsafgifternas inbetalande har föranledt en rätt betydlig reducering af medlemsantalet inom sektionen, så att detta i närvarande stund, oaktadt så många nya medlemmar, endast utgör 540 mot 513 vid senaste årsmöte.

Det borde med fog kunna ställas den fordran på sektionsmedlemmarne att de uppfylla de förbindelser de iklädt sig. Och jag vill begagna detta tillfälle för att framhålla vikten af att så sker. Må hvar och en arbeta på ett vidmakthållande icke blott af det egna intresset utan äfven af andras, så att hela vår verksamhet må få karaktär af en fast och samlad enhet! Det är en sådan enhet som ger styrka.

Loger.

Logernas antal ha under det förflutna året ökats med en ny loge i Linköping; hvarjämte i de allra sista dagarna ansökan inkommit från 7 medlemmar i Kiruna att få bilda en loge under namn af logen Karmel. Som det icke varit tid att tillstålla dem logebrefvet, kommer detta att ske här vid mötet till den medlem af den nybildade logen, som anmält sig ämna deltaga i årsmötet. Logernas antal uppgår nu sammanlagdt till 14 st.

Dessutom hafva de fristående medlemmarna i Finland sökt att i större grad än tillförene sammansluta sig, om än de icke kunnat öppet framträda såsom en loge-organisation på grund af de politiska förhållandena inom landet. En väsentlig lättnad har därigenom beredts styrelsen, såsom beträffande årsafgifternas indrivande och tidskriftens distribution, hvarförutom man borde kunna hysa den förhoppningen att anordningen äfven för medlemmarne själfva kunde medföra ett stärkande af det inbördes sambandet.

Teosofisk Tidskrift.

Teosofisk Tidskrift har under 1901 utkommit med sin elfte årgång i 9 häften à 1½ ark. Den inskränkning i omfånget, som med sagde år infördes och som på sin tid väckte opposition från flere håll inom sektionen, har visat sig i ekonomiskt hänseende välbetänkt, alldenstund räknenskaperna för förra året utvisa ett jämnviktsläge för tidskriftens inkomster och utgifter. Se den tryckta revisionsberättelsen.

Såsom känt utgifves från och med detta år sektionens organ från Kristiania. Oaktadt tidskriften i volym ökats till 12 häften à 1½ ark hoppas styrelsen att den äfven detta år må kunna betäcka sina utgifter. Skulle sedan öfverskott uppstå, är det den nuvarande styrelsens åsikt, att man bör nedlägga detta på tidskriftens utvidgning, med önskemålet att erhålla 12 häften à 2 ark pr år.

Med förändringen af tidskriftens utgifningsort afgick herr J. F. Rossander såsom redaktör efter fem års förtjänstfull och uppoffrande verksamhet. Styrelsen har redan gifvit ett offentligt uttryck åt sin tacksamhet för herr Rossanders arbete som redaktör, men jag begagnar tillfället att äfven

nu ge ett uttryck häråt, i det jag framhåller den stora betydelse hans arbete haft genom möjlighörandet af det oafbrutna utgifvandet af tidskriften år 1896, då de redaktionella krafterna genom den stora utbrytningen blefvo så väsentligt reducerade.

Teosofiska Bokförlaget.

Förutom Teosofisk Tidskrift har sektionen under det gångha året utgifvit följande tryckalster:

- »De tre vägarna» af Annie Besant, öfversättning;
- »Kristus, den historiske, den mytiske och den mystiske» af dens., öfversättning;
- »Lärjungaskapets väg» af dens., öfversättning;
- »Uppsatser i Teosofi N:o 4»: »Karma och reinkarnationen» af Rich. Eriksen, öfversättning.

I samband härmed kan nämnas att i Kristiania årgången 1901 af »Balder» afslutats, att Köbenhavnslogen har i öfversättning utgifvit:

- »Nogle Livsproblemer» af Annie Besant, och
- »Livet og Formernes Udvikling» af dens.;

och att i Stockholm en enskild medlem har utgifvit i öfversättning:

- »Hjärtats Lära» af Annie Besant.

Den revision som af förra årsmötet beslöts beträffande bokförlagets räkenskaper från och med år 1899 har blifvit verkställd och föreligger dels för åren 1899—1900 i en särskild revisionsberättelse som senare skall föredragas inför årsmötet, dels för år 1901 hvars revision ingår i den i programmet tryckta revisionsberättelsen för sagda år.

Dessutom har styrelsen genom bokförlagets föreståndare dr. E. Zander fullgjort det af senaste årsmötet erhållna uppdraget att upprätta ett tabellriskt sammandrag af bokförlagets inkomster och utgifter från och med år 1897, eller från den femårsperiod, under hvilken bokförlaget med dåvarande loger skulle drifvas såsom en affär, i hvilken äfven var delaktig organisationen »Svenska Teosofiska Samfundet», som bildats 1896 genom ett antal medlemmars utbrytning ur sektionen. Denna femårstablå kommer nu att föreläggas årsmötet.

Enligt styrelsens mening är det Teosofiska Bokförlaget en affär af den största betydelse icke blott personligen för sektionens medlemmar, utan äfven för hela den teosofiska rörelsen inom de länder som tillhöra sektionen. Det ligger därför makt uppå att konsolidera denna affär och styrelsen har på den grund uppgjort förslaget till budget för innevarande år så, att bokförlaget icke upptages i denna. Den ledande tanken härvid är den, att det öfverskott — större eller mindre — som bokförlaget efter expeditionens öfverlättande på bokhandelsfirman Nordin & Josephson i Stockholm numera måste lämna, om möjligt skulle helt reserveras för utgifvande af ytterligare tryckalster och finge icke utan särskildt beslut användas för andra ändamål. Också har styrelsen i sagda syfte utfärdat en särskild instruktion för bokförlagets föreståndare

Sektionens ekonomi.

Sektionens allmänna ekonomi kräver iakttagandet af den största sparsamhet, och det torde för framtiden bero på medlemmarnes egen offervillighet om inkomster och utgifter skola komma att gå ihop. Det nu föreliggande budgetsförslaget är noga avvägdt och utan att därvid räkna med möjligheten af styrelsens förflyttning till annan ort, hvilket säkerligen blir ekonomiskt tämligen kännbart. Om icke inkomsterna skulle vid slutet af nästa räkenskapsår betäcka utgifterna, torde det blifva nödvändigt att taga ett höjande af årsafgifterna i öfvervägande. En dylik höjning skulle emellertid främst drabba de minst bemedlade, i det att redan nu de mera bemedlade i allmänhet öfverbetala den fastställda årsafgiften. Ur såväl denna synpunkt som äfven andra kan man därför säga, att hvarje sådan höjning är olämplig och att det vore synnerligen lyckligt om den nuvarande minimala årsafgiften kunde bibehållas. Men enda möjligheten härför är att öfverbetalningar göras i större utsträckning än tillföre genom gåfvor och frivilliga bidrag af dem, som verkliga äga betalningsförmåga.

Arbetet inom sektionen.

Sektionen har för sitt arbete under det gångna året varit inskränkt till sina egna krafter, men det oaktadt har arbetet ingalunda varit obetydligt.

Cirkulations föredrag.

Styrelsen utsåg förra hösten en föredragsnämnd på trenne personer i Stockholm, hvilka hafva till logerna utsändt tvänne cirkulationsserier af föredrag, en under hösten och en under detta år. I den första af dessa serier deltog 8 loger, i den andra 9 loger. Antalet föredrag som cirkulerat utgör 18. Några af sektionens loger hafva icke deltagit i dessa cirkulationsserier, alldenstund de ansett sig förfoga i tillräcklig grad öfver egna krafter för upprätthållandet af logearbetet. Förutom nämnda serier ha under året flere föredrag och uppsatser tillställts olika loger från föredragsnämnden.

Ervasts element.-kurs.

Under hösten 1901 vidtalade styrelsen hr Pekka Ervast att utarbeta en serie föredrag som kunde utgöra en populär framställning af teosofiens hufvuddrag. Han fullgjorde detta uppdrag och föredragen, fyra till antalet, reproducerades i lämpligt antal för de logers räkning som önskade erhålla desamma. Meningen med dessa föredrag var, att de med eller utan tillfälliga bearbetningar skulle såsom en elementär kurs återtagas hvarje år på de olika platserna och därigenom bereda utomstående tillfälle att sätta sig in i den teosofiska åskådningen. Så komplicerad som denna är, torde det vara en fördel om de teosofiska lärorna allt emellanåt kunna föreläsningvis

framställas som ett helt, hvarigenom säkerligen utomståendes uppfattning af desamma underlättas.

Logernas arbete.

Beträffande arbetet inom de olika logerna må följande utdrag ur de inkomna årsberättelserna lämnas. — — — — —

Det är ett ganska betydligt arbete som representeras af nu gjorda referat från de olika logernas arbeten. Öfver 600 sammankomster ha inom sektionen hållits under arbetsåret, och om man tänker på huru mycket arbete som fordras och ligger bakom hvarje föredrag som då förekommit, vare sig nu att det gäller en originaluppsats eller en översättning, så finner man härutinnan ett direkt utslag på medlemmarnes stora nit och arbetsamhet.

Härtill kommer äfven att en del offentliga föredrag hållits af medlemmar på platser där icke loger finnas eller innan de bildats, såsom i Linköping, Malmö, Sköfde, Kiruna m. fl. ställen.

Styrelsen m. m.

Inom styrelsen har under det gångna året ingen förändring ägt rum. Såsom sekreterare i styrelsen fungerade hr Pekka Ervast under oktober och november månader. Därefter har apotekaren Magnus Ålund tjänstgjort som sekreterare.

Många medlemmar utom styrelsen hafva med stor beredvillighet ställt sina krafter till sektionens förfogande dels å centralbyrån i Stockholm dels efter senaste årsskifte i Kristiania, hvarifrån tidskriften numera expedieras. Det är mig en kär plikt att till alla dessa uttala ett varmt tack å sektionens vägnar.

Likaledes står sektionen i den största tacksamhetsskuld till dr E. Zander, hvilken såsom bokförlagets föreståndare nedlagt stor förtjänst genom ordnandet af bokförlagsaffären, och ber jag att å sektionens vägnar få uttala äfven till honom ett varmt tack.

Till sist begagnar jag detta tillfälle att — i det jag nedlägger mitt ämbete som generalsekreterare — säga mina medarbetare inom styrelsen och sektionen ett tacksamt farväl. Det hade varit mig kärt, om jag ansett mig äga tillräckligt af tid och krafter för ett fortsatt uppehållande af generalsekreterarens göromål. Men å andra sidan är det måhända af vikt för sektionens lugna utveckling, att ledningen nu omhändertages af andra för densamma nitälskande medlemmar.

Jag bringar då eder alla mitt tack för det gångna året, och styrelsemedlemmarne i Stockholm ett särskildt tack för det alltid goda och harmoniska samarbetet. Många äro de angenäma minnena från detta år och ingen må undra, om jag i detta ögonblick vill fästa mig särskildt vid dessa.

Och så slutar jag med den önskan: måtte alltid vår sektion ha lyckan äga osjälfviska och hängifna krafter, som kunna föra teosofiens sak framåt!
Stockholm den 15 maj 1902.

Arvid Knös.

Efter föredragning häraf beslöt årsmötet, på ordförandens förslag, till generalsekreteraren A. Knös uttala sitt djupt kända tack för hans hängifna, outtröttliga arbete i sektionens och den teosofiska rörelsens tjänst; och skulle detta tack telegrafiskt framföras till herr Knös, som på grund af tjänsteåligganden varit hindrad infinna sig.

§ 7.

På ordförandens hemställan beslöt årsmötet, att revisionsberättelsen för sista året, till styrelsen inkomna förslag att af årsmötet behandlas äfvensom budgeten för år 1902, af hvilka handlingar tryckta exemplar blifvit bland medlemmarne utdelade, skulle utan särskild uppläsning anses för årsmötet föredragna.

Därefter uppläste t. f. generalsekreteraren revisorernas berättelse angående teos. bokförlaget äfvensom tvänne af bokförlagets föreståndare doktor Emil Zander upprättade tablåer öfver bokförlagets rörelse åren 1897—1901.

På hemställan af ordföranden beslöt årsmötet uttala sitt hängifna tack till doktor Emil Zander för hans energiska och för sektionen viktiga arbete såsom bokförlagets föreståndare, hvilken hälsning skulle genom ordföranden till herr Zander framföras.

Det beslöts, att den förberedande behandlingen af revisionsberättelserna och här ofvan omförmälda, till årsmötet inkomna förslag skulle hänskjutas till ett utskott, i hvilket mötets ordförande skulle vara ordförande samt i öfrigt skulle ingå såsom ledamöter: de vid årsmötet närvarande styrelseledamöter, en medlem från hvarje vid årsmötet representerad loge och en fristående medlem från ett hvart af de vid årsmötet representerade skandinaviska länderna. — — — — —

§ 8.

Bestämdes såsom grund för resekostnadsfördelningen jämlikt § 41 i gällande stadgar, att kostnaden för logeombuds resa till och från årsmötet skulle beräknas efter billigaste sätt att resa, å järnväg efter 3:e klass biljettpris och ångbåt efter 2:a plats, utan att utöfver biljettpriset traktamente eller annan ersättning skulle utgå.

Beräkningen af resekostnaderna enligt dessa grunder och fördelningen å de resp. logerna uppdrogs åt ett ekonomiutskott, bestående af Fru E. Östberg, Fröken G. Jönsson och Herr O. Raae; och skulle detta utskott sammanträda på kallelse af Fru Östberg.

Sammanträdet upplöstes klockan $1\frac{1}{2}$ 1 e. m.

Den 19 Maj.

§ 12.

Ingafs och godkändes den af ekonomiutskottet upprättade fördelning, så lydande:

Resekostnadsfördelning.

Loger	Antal ombud	Medelpris	Biljettpris	+	-
Stockholm	2	15.58	27.25	—	23.34
Göteborg	3	15.58	13.—	7.70	—
Lund	2	15.58	3.50	24.10	—
Sundsvall	2	15.58	49.87	—	68.58
Christiania	2	15.58	27.90	—	24.64
Eirene	3	15.58	—	46.74	—
Köbenhavn	3	15.58	—	46.74	—
Örebro	1	15.58	24.30	—	8.72
	18	—	—	125.28	125.28

Köbenhavn den 18 maj 1902.

Ellen Östberg.

Gunilda Jönsson.

C. Raae.

§ 13.

Då till fortsatt behandling företogs frågorna om revisionsberättelsen och ansvarsfrihet för styrelsen med flere ärenden, som hänskjutits till större utskottet, beslöt årsmötet:

att enligt revisorernas tillstyrkande godkänna revisionsberättelserna samt bevilja styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet

för dess handhafvande af sektionens förvaltning och medel under år 1901;

att godkänna revisorernas berättelse för Teosofiska Bokförslaget för åren 1899 och 1900;

att godkänna det för årsmötet framlagda budgetförslaget för år 1902; samt

att i fråga om de för sektionen gällande stadgar för sin del besluta följande:

att § 12 af stadgarna erhåller följande lydelse:

»Styrelsen består af sektionens generalsekreterare såsom ordförande, vice ordförande, kassaförvaltare samt dessutom tvänne ledamöter.

För hvart och ett af de länder (Sverige, Norge, Danmark och Finland) hvilka icke äro representerade i styrelsen, skall ett ombud hafva säte och stämma i styrelsen, och bära dessa ombuds mening inhämtas före fattandet af viktigare styrelsebeslut;»

att nuvarande § 13 må ur stadgarna utgå;

att § 16 af stadgarna må erhålla följande lydelse:

»Styrelsen sammanträder efter kallelse af generalsekreteraren. För att styrelsen skall vara beslutsmässig fordras, att minst tre af dess ledamöter äro närvarande;»

att § 17 af stadgarna må erhålla följande ändrade lydelse:

»Om två ledamöter i styrelsen fordra, att samtliga ledamöter och ombud i densamma skola höras beträffande en särskild fråga, skall yttrande i denna fråga infordras från dem alla;»

att § 32 i stadgarna må erhålla följande ändrade lydelse:

»Hvarje år i senare hälften af maj hålles ett årsmöte för behandling af sektionens angelägenheter på tid, som bestämmes af styrelsen. Om särskilda förhållanden därtill gifva anledning, må styrelsen utsätta mötet senare, dock sist i september månad. Kallelse till mötet utfärdas af styrelsen minst tre veckor före detsamma samt delgifves logerna och fristående medlemmar.

Årsmötet bestämmer platsen för nästa årsmöte. Skulle hinder för dess hållande å sålunda bestämd plats inträffa, skall logeordföranden därstädes, om möjligt före den 15 mars, därom underrätta generalsekreteraren, då styrelsen bestämmer, hvar årsmötet skall hållas, och underrättas sektionens loger och fristående medlemmar härom i vanlig ordning;»

att § 35 i stadgarna må erhålla följande ändrade lydelse:

»Vid årsmöte väljas de i § 12 omförmälda styrelseledamöter och ombud. Vid val af generalsekreterare fordras absolut majoritet;»

att § 39 i stadgarna må erhålla följande ändrade lydelse:

»Förslag, afsedda att behandlas af årsmöte, skola senast den 15 mars vara inlämnade till styrelsen. Alla förslag skola i kallelsen till årsmötet delgifvas medlemmarne. Ändringar i ingifna förslag kunna göras vid årsmötet;» samt

att § 40, mom. 4 i stadgarna må erhålla följande ändrade lydelse:

»I § 12 omförmälda styrelseledamöter och ombud samt logeordförande, som icke äro logeombud, äro i afseende på rösträtt likställda med ombuden.»

Det skulle här antecknas, att årsmötet fann sig sakna fog att besluta angående platsen för nästa årsmöte, enär den nu beslutade ändringen af § 32 ej ännu blifvit vederbörligen stadfast.

§ 14.

Företrädde generalsekreteraren, Herr Arvid Knös, och blef han med lifliga bifallsyttringar af de närvarande medlemmarne hälsad, hvarefter ordföranden välkomnade honom med ett kort anförande, hvori han tolkade sektionens känslor af tacksamhet för Herr Knös, som härför uttalade ett förbindligt tack, på samma gång han uttryckte sin glädje öfver att ha kunnat infinna sig.

§ 16.

Vid företaget val af sektionens embetsmän för nu ingående arbetsår utsågos till:

generalsekreterare: ingenjören Arvid Knös, hvilken omedelbart framförde sitt djupt kända tack för det förtroende, som sektionen så väl genom detta val som på annat sätt visat honom, och hoppades, sedan han låtit sig öfvertalas till mottagandet af ett återval, att han måtte finna ett välvilligt öfverseende, i fall tid och krafter skulle svika;

kassaförvaltare: fru Ellen Östberg;

styrelseledamöter: intendenten A. Zettersten, notarien C. W. Hallström och doktor Emil Zander, af hvilka den sistnämnde utsågs till styrelsens vice ordförande;

ombud i styrelsen, att fungera från den tid de nu beslutade stadgeändringarna vunnit vederbörlig sanktion,

för *Norge*: kandidat Rich. Eriksen,

för *Danmark*: toldkontrollören Herman Thaning, samt

för *Finland*: kamreraren Herman Hellner; äfvensom

revisorer: försäkringsdirektören P. E. Liljestrand och grosshandlaren P. Möller; och

revisorssuppleanter: fröken Lotten Cassel och ingenjören G. Ljungström.

§ 17.

Till att justera årsmötets protokoll utsågos herrar P. E. Liljestrand och A. Zettersten. Det uppdrogs åt justeringsmännen att bestämma hvilka delar af protokollet som skulle till tryck befordras.

§ 19.

Klockan 10,30 e. m. avslutade ordföranden årsmötet med några hjärtliga, tänkvärda ord, riktade till de närvarande, framförde ett tack till Herr Thaning och alla andra, som haft bestyret med anordningarna vid mötet samt uttalade de svenska och norska medlemmarnas glädje öfver att hafva fått så talrikt samvara med de danska bröderna.

Herr Thaning tolkade årsmötets känslor af tack till dess ordförande.

Härefter upplöstes årsmötet. Som ofvan

In fidem

F. Lexow.

S. Sven-Nilsson.

Justeradt den 17 juni 1902.

E. Liljestrand.

A. Zettersten.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly including a title or header.

Second paragraph of faint, illegible text.

Third paragraph of faint, illegible text.

Fourth paragraph of faint, illegible text.

Fifth paragraph of faint, illegible text.

Sixth paragraph of faint, illegible text.

Seventh paragraph of faint, illegible text.

Eighth paragraph of faint, illegible text.

Ninth paragraph of faint, illegible text.

Tenth paragraph of faint, illegible text, likely serving as a footer or signature area.

